

3. Берзин П.С. Особенности расследования хищений, совершаемых с использованием поддельных банковских платежных карточек // Актуальні проблеми сучасної криміналістики: матеріали міжнар. наук.-практ. конференції (Сімферополь – Алушта, 19-22 вересня): У 2-х ч. – Сімферополь: „ДОЛЯ”, 2002.–С.113.

4. Котляревський О.І. Шахрайства з використанням пластикових платіжних карток // Збірник наукових праць. – Запоріжжя: Запорізький юридичний інститут, 1998. – № 1. – С.49.

5. Кобылянский О.Л. Проблемы исследования пластиковых карточек // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. Випуск 2: Збірник матеріалів міжнарод. наук.-практ. конф. – Харків: Право, 2002. – ст. 235-239.

6. Офіційний вісник України. – 2001. – № 47. – ст. 21-25.

7. Смаглюк О. Шахрайство, вчинене шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки // Підприємництво, господарство і право. – 2002. —№ 6. – С.86.

ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ СТАТУС АДВОКАТА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Курсант 410 початкової групи **Троп О.В.**

Науковий керівник: начальник кафедри кримінального процесу НАВС, доктор юридичних наук, професор **Удалова Л.Д.**

Забезпечення права на захист є конституційним принципом кримінального процесу і тісно пов'язана з діяльністю захисника. Саме тому важлива роль у діяльності із захисту від порушення конституційних прав особи належить адвокату.

Метою наукового дослідження є процесуальний статус адвоката під час здійснення захисту у кримінальному провадженні.

До проблем діяльності адвокатури ще до прийняття КПК 2012 року зверталися багато українських учених. Питання організації адвокатури і здебільшого діяльності адвоката у

кримінальному процесі освітлювали Т.В. Варфоломєєва, В.О. Коновалова, М.В. Костицький, Д.П. Письменний, В.О. Попелюшко, С.М. Стахівський, Л.Д. Удалова та інші, але у зв'язку із змінами кримінального процесуального законодавства питання процесуального адвоката в кримінальному процесі постають знову гостро та є дискусійними серед науковців.

Чинний КПК України суттєво розширює можливості сторони захисту у відстоюванні прав підозрюваних та обвинувачуваних під час кримінального провадження, що, у свою чергу, значно сприятиме реалізації принципу змагальності. Разом з тим, розширення цих можливостей призводить до виникнення цілої низки проблем і запитань, яких раніше у кримінальному процесі України не існувало.

Нажаль, чинний КПК не містить окремих статей, в яких були б передбачені права адвоката та механізм їх реалізації. Наприклад, захист може збирати та надавати докази нарівні з обвинуваченням при цьому дії слідчого по збору доказів чітко відрегульовані, а сторона захисту не має відповідних юридичних механізмів реалізації наданого права. Зазначимо, що при збиранні доказів захисник може тільки ініціювати проведення слідчої або іншої процесуальної дії шляхом подання відповідного клопотання, яке слідчий на свій розсуд може залишити без задоволення. Не зрозумілий механізм і щодо обов'язку будь-якої особи надати адвокату на його вимогу річ, яку б він міг використати як доказ у кримінальному провадженні, а реалізувати право на витребування речей та документів захиснику надається виключно слідчим суддею. До того ж захисник має право отримати на свій запит лише копії документів, які відповідно до ч. 3 ст. 99 КПК не вважаються доказами, та отримувати від осіб пояснення (а не показання), які також не є джерелом доказів (ч. 8 ст. 95 КПК), а це в свою чергу автоматично виключає задекларовану в тому ж таки КПК можливість отримання ним висновків експертів, висновків ревізій, актів перевірок. З практичної точки зору, істотне значення для ефективного захисту клієнта має регламентація в КПК порядку проведення окремих слідчих дій як спробу контролю за законністю дій слідчого. У даному зв'язку варто відзначити, що визначений у главі 20 КПК України порядок проведення слідчих дій не врегульований на тому рівні, який

дозволяв би стороні захисту їх контролювати та оскаржувати за наявності відповідних підстав. Здебільшого увага приділена порядку отримання дозволу чи погодження на проведення тієї чи іншої слідчої дії, тоді як безпосереднє проведення слідчої дії, порядок, послідовність дій слідчого на місці (наприклад, при проведенні обшуку) визначені нечітко.

Отже, залучення адвокатів до проведення слідчих (розшукових) дій, при всій складності вирішення цієї проблеми, дозволило б уникнути процесуальних порушень уповноваженими посадовими особами і було б гарантією дотримання прав і законних інтересів підозрюваних, обвинувачених, етичних і моральних вимог. На мою думку, для того, щоб адвокат міг ефективно виконувати свої завдання, потрібна система стримувань і противаг. Насамперед, треба надати адвокату можливість брати активну участь у проведенні процесуальних дій, а не, як передбачено в ч. 5 ст. 46 нового КПК України, бути лише присутнім під час допиту та інших процесуальних дій. Слід також звернути увагу на те, що захисники практично не беруть участь у провадженні таких слідчих (розшукових) дій, як обшук та огляд, хоча підзахисні в них є більш активними учасниками.

Крім того, незважаючи на задекларовану рівність прав обвинувачення та захисту, слідчий (ч. 5 ст. 40) та прокурор (ч. 1 ст. 36) є самостійними у своїй процесуальній діяльності, втручання в яку осіб, що не мають на те законних повноважень, забороняється. При цьому важливо, щоб органи державної влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, службові та фізичні особи зобов'язані були виконувати законні вимоги та процесуальні рішення не тільки слідчого та прокурора, а й адвоката (захисника).

Отже, прийняття 13 квітня 2012 року нового Кримінального процесуального кодексу України обумовило початок нової процедури реалізації права на захист та спричинило багато питань, проблем і суперечок. Проте слід розуміти, що цей Кодекс є незавершеним і потребує доопрацювання, до того ж у ньому є чимало позицій, які варто було б переосмислити чи, взагалі, переписати, а що стосується практичного застосування, то це означає безперечно одне –

з'явився новий процесуальний інструмент, яким потрібно навчитись користуватись.

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Курсант 408 навчальної групи **Тугай В.І.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки, кандидат юридичних наук **Томма Р.П.**

Інформаційна безпека — це захищеність інформаційних систем і інформаційних ресурсів від зовнішніх і внутрішніх загроз, що ускладнюють ефективне використання інформації суспільством, державою, окремими індивідуумами.

Застосування прихованої інформації задля маніпулювання психікою населення, реклами іноземних товарів і послуг, створення позитивного іміджу іноземних держав, окремих політичних діячів, підприємств - далеко не повний перелік можливостей використання інформації для погіршення стану економічної безпеки та рівня політичної стабільності в Україні, що використовуються зараз проти її населення. Різноманітність та розгалуженість засобів надання інформації практично унеможлиблює повне знешкодження негативного впливу супротивників незалежної України. Саме тому інформаційну безпеку розглядають як невід'ємну частину політичної, економічної, оборонної й інших складових національної безпеки України. Фахівці у сфері інформаційних технологій єдині в думці, що, як у свій час досягнення ядерної фізики викликали небезпеку ядерної війни, так і поширення інформатизації (комп'ютеризації) стало джерелом дуже широкого кола загроз суспільству, державі й людині.

Причини недосконалості вітчизняних систем інформаційної безпеки пояснюється тим, що:

- інформація як матеріальна цінність у порівнянні з будь-якою іншою матеріальною цінністю відносно просто копіюється, модернізується або знищується;
- широкомасштабний розвиток та впровадження обчислювальної техніки і телекомунікаційних систем у рамках